

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : ทะลายปาล์มน้ำมัน
ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

ด้วยคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร เห็นสมควรกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ทะลายปาล์มน้ำมัน เป็นมาตรฐานทั่วไป ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงออกประกาศ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : ทะลายปาล์มน้ำมัน มาตรฐานเลขที่ มกษ. 5702 - 2552 ไว้เป็นมาตรฐานทั่วไป ดังมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ธีระ วงศ์สมุทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรฐานสินค้าเกษตร

ทะลายปาล์มน้ำมัน

1 ขอบข่าย

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ ใช้อ้างอิงกับ ทะลายปาล์มน้ำมัน (oil palm bunch) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Elaeis guineensis* Jacq. ชนิดที่ผลิตเป็นการค้า ได้แก่ ลูกผสมเทเนอรา (Tenera) และรวมถึงลูกผสมที่ได้จากการปรับปรุงพันธุ์โดยการผสมระหว่าง *Elaeis guineensis* Jacq. กับ *Elaeis oleifera* สำหรับจำหน่ายในลักษณะของ ทะลายสด

2 นิยาม

2.1 ทะลายปาล์มสุก (ripe bunch) หรือที่เรียกว่าปาล์มสุก^{1/} หมายถึง ผลปาล์มน้ำมันที่ส่วนใหญ่ ผิวเปลือกสีส้มหรือสีแดง^{2/} และเนื้อปาล์ม (mesocarp) มีสีส้ม

2.2 ทะลายปาล์มกึ่งสุก (underripe bunch) หรือที่เรียกว่าปาล์มกึ่งสุก^{1/} หมายถึง ผลปาล์มน้ำมันที่ส่วนใหญ่ผิวเปลือกสีส้มแดงหรือสีแดงม่วง

3 คุณภาพ

3.1 คุณภาพทั่วไป

3.1.1 ทะลายปาล์มน้ำมันทุกชั้นคุณภาพต้องมีคุณภาพดังต่อไปนี้

- (1) ลักษณะตรงตามพันธุ์
- (2) เป็นทะลายปาล์มสุก หรือทะลายปาล์มกึ่งสุก
- (3) มีความสด^{3/} โดยไม่ผ่านการร่อนน้ำ หรือมีการกระทำใดๆ ที่เป็นการเร่งให้ดูเหมือนผลสุกหรือผลร่วง เช่น บ่มแก๊ส

^{1/} ทะลายปาล์มสุกมีจำนวนผลร่วง อย่างน้อย 10 ผลต่อทะลาย และทะลายปาล์มกึ่งสุกมีผลร่วงน้อยกว่า 10 ผลต่อทะลาย

^{2/} ผลปาล์มน้ำมันดิบที่เปลือกเป็นสีเขียว เมื่อสุกจะเป็นสีส้ม ส่วนผลปาล์มน้ำมันดิบที่เปลือกเป็นสีดำ เมื่อสุกจะเป็นสีแดง

^{3/} ทะลายปาล์มน้ำมันจะคงความสดเมื่อขนส่งถึงโรงงานภายใน 24 ชั่วโมงหลังจากเก็บเกี่ยว

- (4) สะอาด และปราศจากสิ่งแปลกปลอมที่มองเห็นได้
- (5) ไม่มีความเสียหายอันเนื่องมาจากศัตรูพืชที่มีผลกระทบต่อคุณภาพผลิตผล
- (6) ความยาวของก้านทะลายไม่เกิน 5 cm (เซนติเมตร)

3.1.2 ทะลายปาล์มน้ำมัน ควรได้รับการเก็บเกี่ยวตามกระบวนการเก็บเกี่ยวและดูแลภายหลังการเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา และขนส่งอย่างถูกต้อง เพื่อให้ผลิตผลอยู่ในสภาพที่ยอมรับได้เมื่อถึงปลายทาง

3.2 การแบ่งชั้นคุณภาพ

ทะลายปาล์มน้ำมันตามมาตรฐานนี้ แบ่งเป็น 3 ชั้นคุณภาพ ดังนี้

3.2.1 ชั้นพิเศษ (extra class)

ทะลายปาล์มน้ำมันชั้นนี้ต้องมีคุณภาพดีที่สุด มีทะลายปาล์มสุกไม่น้อยกว่า 90% และทะลายปาล์มกึ่งสุกไม่เกิน 10% ของจำนวนทะลายปาล์มน้ำมันในรุ่น (lot) และ/หรือ มีสัดส่วนน้ำมันต่อทะลาย^{4/} (oil/bunch) ไม่น้อยกว่า 24%

3.2.2 ชั้นหนึ่ง (class I)

ทะลายปาล์มน้ำมันชั้นนี้ต้องมีคุณภาพดี มีทะลายปาล์มสุกไม่น้อยกว่า 80% และทะลายปาล์มกึ่งสุกไม่เกิน 20% ของจำนวนทะลายปาล์มน้ำมันในรุ่น และ/หรือ มีสัดส่วนน้ำมันต่อทะลาย ไม่น้อยกว่า 22%

3.2.3 ชั้นสอง (class II)

ทะลายปาล์มน้ำมันชั้นนี้ต้องมีคุณภาพตามข้อ 3.1 มีทะลายปาล์มสุกไม่น้อยกว่า 70% และทะลายปาล์มกึ่งสุกไม่เกิน 30% ของจำนวนทะลายปาล์มน้ำมันในรุ่น และ/หรือ มีสัดส่วนน้ำมันต่อทะลาย ไม่น้อยกว่า 20%

4 เอกสารนำส่งสินค้า

อย่างน้อยต้องมีข้อความที่ระบุในเอกสารนำส่งทะลายปาล์มน้ำมัน ที่อ่านได้ชัดเจน ไม่หลุดลอก ไม่เป็นเท็จ หรือหลอกลวง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต หรือผู้รวบรวม

4.2 ชั้นคุณภาพ

^{4/} สัดส่วนน้ำมันต่อทะลาย คือ ผลการคำนวณที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของทะลายปาล์มน้ำมันกับเปอร์เซ็นต์น้ำมันซึ่งสกัดจากผลปาล์มน้ำมัน โดยไม่รวมเมล็ดปาล์ม (palm kernel)

5 เครื่องหมายการตรวจสอบทางราชการ หรือเครื่องหมายรับรอง

ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรกำหนด หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของหน่วยตรวจ หรือหน่วยรับรอง

6 วิธีวิเคราะห์และชักตัวอย่าง

6.1 วิธีวิเคราะห์

ให้ใช้วิธีที่กำหนดในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 วิธีวิเคราะห์ที่ละลายปาล์มน้ำมัน

(ข้อ 6.1)

ข้อกำหนด	วิธีวิเคราะห์	หลักการ
1. คุณภาพทั่วไป (ข้อ (1) ถึง ข้อ (5) ของข้อ 3.1.1)	ตรวจพินิจและตรวจโดยวิธีทาง ประสาทสัมผัส	ตรวจพินิจและตรวจโดยวิธี ทางประสาทสัมผัส
2. คุณภาพทั่วไป (ข้อ (6) ของข้อ 3.1.1)	ใช้อุปกรณ์วัดความยาว เช่น ไม้ บรรทัด สายวัด	-
3. เปอร์เซ็นต์น้ำมันซึ่งสกัดจากผล ปาล์มน้ำมันโดยไม่รวมเนื้อในเมล็ด ปาล์ม (ข้อ 3.2)	American Oil Chemists Society (AOCS) official method Ac-3-44	Solvent Extraction (Soxtec System)

6.2 วิธีชักตัวอย่าง

ให้เป็นไปตามภาคผนวก ก

ภาคผนวก ก

วิธีชักตัวอย่าง

(ข้อ 6.2)

ก.1 นิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในวิธีชักตัวอย่างทะเลาะปาล์มน้ำมัน มีดังนี้

ก.1.1 รุ่ง (lot) ในที่นี้ หมายถึง สินค้าที่ส่งมอบหรือซื้อขายในคราวเดียวกัน เพื่อให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพ และคุณลักษณะสม่ำเสมอ

ก.1.2 วิธีการชักตัวอย่าง (sampling procedure) หมายถึง การกำหนดวิธีการเก็บและจำนวนหน่วย ตัวอย่างจากรุ่งสินค้าเพื่อตรวจสอบให้ได้ข้อมูลที่นำมาใช้ตัดสินการยอมรับรุ่งสินค้า แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

(1) วิธีการชักตัวอย่างขั้นต้น หมายถึง การเก็บตัวอย่างจากรุ่งสินค้าโดยตรงเพื่อเป็นตัวแทนที่ดีของรุ่งสินค้าในปริมาณที่เพียงพอต่อการประเมินคุณภาพทั่วไปตามข้อ 3.1 และเพื่อแบ่งชั้นคุณภาพตามข้อ 3.2 (เปอร์เซ็นต์ความสุก) และตัดสินการยอมรับรุ่งสินค้า

(2) วิธีการชักตัวอย่างขั้นที่สอง หมายถึง การเก็บตัวอย่างจากการชักตัวอย่างขั้นต้น เพื่อการตรวจวิเคราะห์และตัดสินการยอมรับรุ่งสินค้า

ก.2 การชักตัวอย่างขั้นต้น

การชักตัวอย่างขั้นต้นมี 3 ขั้นตอนหลัก คือ

ก.2.1 ขนาดของตัวอย่างจากแต่ละรุ่งที่จะต้องแบ่งชั้นคุณภาพขึ้นกับน้ำหนักของปาล์มรุ่งนั้น ๆ กล่าวคือ ถ้าน้ำหนักสุทธิของรุ่งนั้น น้อยกว่า 5 t (ตัน) จำนวนทะเลาะที่ต้องเก็บเป็นตัวอย่างเท่ากับ 50 ทะละาะ แต่ถ้าน้ำหนักสุทธิของทะเลาะปาล์มน้ำมันรุ่งนั้น เกิน 5 t จำนวนทะเลาะที่ต้องเก็บตัวอย่างเท่ากับ 100 ทะละาะ

ก.2.2 ชักตัวอย่างทะเลาะปาล์มน้ำมัน โดยสุ่มเลือกตัวอย่าง 50 ทะละาะ ถึง 100 ทะละาะ จากทะเลาะปาล์มน้ำมันที่ส่งมาเพื่อแบ่งชั้นคุณภาพแต่ละครั้ง ตัวอย่างที่เลือกมาควรมาจากทะเลาะปาล์มน้ำมันที่อยู่ด้านบน ตรงกลาง และด้านล่างของแต่ละรุ่งที่ต้องประเมินคุณภาพตามข้อ 3.1 และเพื่อแบ่งชั้นคุณภาพตามข้อ 3.2 (เปอร์เซ็นต์ความสุก)

ก.2.3 หากผลการตรวจสอบของตัวอย่างเป็นไปตามข้อ 3.1 และข้อ 3.2 (เปอร์เซ็นต์ความสุก) จึงจะถือว่าทะเลาะปาล์มน้ำมันรุ่มนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ก. 3 การชักตัวอย่างขั้นที่สอง

ชักตัวอย่างเพื่อส่งหน่วยปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ห้องค์ประกอบทะเลาะปาล์มน้ำมัน และวิเคราะห์น้ำมันในเนื้อปาล์มจากตัวอย่างขั้นต้น เพื่อคำนวณหาสัดส่วนน้ำมันต่อทะเลาะต่อไป

ก.3.1 หากผลวิเคราะห์เป็นไปตามข้อ 3.2 จึงจะถือว่าทะเลาะปาล์มน้ำมันเป็นไปตามชั้นคุณภาพตามข้อ 3.2.1 ข้อ 3.2.2 และ ข้อ 3.2.3

ภาคผนวก ข

หน่วย

หน่วยและสัญลักษณ์ที่ใช้ในมาตรฐานนี้ และหน่วย SI (International System of Units หรือ *Le Système International d' Unités*) ยอมรับให้ใช้ได้มีดังนี้

รายการ	ชื่อหน่วย	สัญลักษณ์หน่วย
ความยาว	เซนติเมตร (centimeter)	cm
มวล	ตัน (tonne)	t